

# RĂVAȘUL

**ABONAMENTUL :**

PE AN 3 COR. 20 FIL.  
 „<sup>1</sup>/<sub>2</sub>” n. 1 „ 60 „  
 „<sup>1</sup>/<sub>4</sub>” — „ 90 „

**IN STREINĂTATE :**

PE AN 6 FRANCI.  
 „<sup>1</sup>/<sub>2</sub>” n. 3 „

NUMERİ SINGURATI  
 TICİ SE VIND CU  
 5 FILERI.

INSERTIUNILE SE  
 PLĂTESC DUPĂ MĂ-  
 RIMEA LOCULUI CE  
 OCUPĂ ; FIE-CARE  
 cm. □ COSTĂ ODATĂ  
 10 FIL., DE 2 ORI  
 8 FIL., DE 3 ȘI MAI  
 MULTE ORI 6 FIL.

ADRESA :

„RĂVAȘUL”  
 CLUJ — KOLOZSVÁR  
 JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp. : BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂTĂ.

Proprietar editor : Dr. E. DĂIANU.

## Roma.

Cine n'a auzit de acest nume măreț? Care dintre noi Români nu rostește cu evlavie acest nume sfânt și vecinic? Și cine nu dorește, ca barămi odată în viață să meargă acolo, unde toată lumea se duce, să admire monumentele cele mari și prețioase ale trecutului, atât de pre vremea, când străbunii noștri erau lipsiți de credința cea adevărată, căci încă nu venise Mântuitorul lumii, Domnul nostru Isus Christos, cât și după ce au primit credința cea adevărată? Cine dintre noi se nu dorască a vedea cu ochii mărirea străbunilor: Columna lui Traian, care povestește lumii vitejia acestui mare împărat, care ne-a adus pre noi Români înainte de acesta cu mai 2 mii de ani pre aceste plaiuri, după cum zice poetul nostru G. Sion:

Când din Roma cea mărță  
 Pre aceste plaiuri ne-a adus,  
 Traian ale cărui brațe  
 Pre toți Dacii i-a răpus,  
 Cu a sa voce mi-a zis mie  
 Acest loc încântătoriu  
 De acum iată ți-l dau ție,  
 Ga să-i fi-i stăpânitor,  
 Și ori cât timp Român vei fi  
 Nu te teme că-i peri!

Cine dintre noi nu dorește, să meargă acolo, ca să se umplă de mândria națională, văzând dela ce străbuni își trage vița și sămânța? Și de evlavia creștinască văzând mărețele monumente ale străbunilor săi deveniți mai târziu creștini, a căror credință se vestise preste totă lumea încă pre vremea S-tului Apostol Pavel, care în Roma își dorme somnul de veci, dimpreună cu confratele său mai mare, S. Petru, „cel din-tâiu pre scaun șezător,” după cum se cântă în bisericile noastre românești.

Cine nu dorește să meargă la monumentul acestor sfinți Apostoli ai lui Christos,

carei amândoi și-au vârsat sângele pentru adevărul credinții sfintei noastre biserici, unul fiind restignit pre cruce cu capu în jos — la dorința sa, ca se nu mōră ca și învățătorul său, Mântuitorul nostru Christos — ér' celuialalt tăindu-să capul? Cine nu nu dorește, zic, să meargă acolo, ca să se închine la mormântul lor de asupra căruia se înalță cu mărirea biserica de lângă Vatican, numită a Sântului Petru? O biserică, care cu mărirea sa întrece toate bisericile din lume, iar' cu frumseța sa este a două după biserica S. Apostol Pavel, zidită afară de Roma, și din care s'ar pută zidi și o sută de biserică ca și cum e cea din Blaj, dela Metropolie, și care în totă ziua e plină de credincioși din Roma și de călătorii streini din totă lumea, cari cu zecile de mii sosesc la Roma în fie-care zi de preste an.

Care dintre noi nu dorește, să vedă pre capul bisericeii sale pus de Domnul nostru Isus Christos, ca să grigiască de unitatea credinții pre pământ, ca să fie un „Domn, o credință și un botez”, după cum zice S. Scriptură, și la care merg nu numai simplii muritori cu miliónele, ci și craii și împărații cei mai puternici ai pământului, întrecându-să cu toții a-i face cinste și a-i aduce daruri, ca și cei trei crai dela răsărit la nașterea Domnului nostru Isus Christos, așa încât cu tot dreptul se pōte zice:

„Mamă Roma, azi la tine,  
 Mergo lumea să se închine,  
 Și sute de milióne,  
 Azi-ți fac ție mătane.”

Cine dintre noi nu dorește, să-și vedă vatra părintească și leagănul, din care se trage și fântâna din care isvorește credința creștinască? Eu cred, că nimene nu este, care se nu aibă aceste dorințe!

\* \* \*

## Peregrinajul nostru la Roma.

Încă de copil ajuns la vrăsta priceperii am dorit, să merg la Roma, ca se le ved toate aceste și alte multe lucruri mari și sfinte, ce se află acolo.

Dorința acesta mi s'a împlinit în est an. Marți a treia zi de s. paști am pornit cu societatea condusă de Ilus. sa Vasiliu Hossu, canonic metropolitan în Blaj și prelat papal, care, precum ne-am convins, în Roma se afla ca și acasă și care cu un zél apostolic și cu o bunăvoință adevărată părintească a condus societatea noastră stătătoare din 46 persoane. La Roma după o călătorie lungă și împreună nu cu puține greutate, mai cu samă pre mare, care de multe ori nu se pōrtă prea gingaș cu călătorii săi — am ajuns Sâmbătă sara, în 25 April n. Departe am început a zări marea cetate, care e luminată cu electricitate (fulger) și este așezată pre 7 coline, dintre cari cu mândrie se înalță Vaticanul cu marea și pompōsa biserică a Sfântului Apostol Petru.

Înimele noastre se păreau, că bat cu atât mai iute, cu cât ne apropiam mai tare de acesta cetate sfântă. Odată trenul se oprește. Ne dăm jos și iată un preot bătrân cu părul și barba albă, ne stă înainte și se înbrășozază cu conducătorul nostru. Ne recomandăm fie-care. Era părintele *Nicola Franco* un preot grecesc aplicat la biblioteca din Vatican, care cuprins de iubirea, ce o are față cu noi, Români, a fost venit anul trecut la Blaj, ca să cunoscă mai de aprōpe împrejurările noastre. Ne-am pus pre trăsurile, ce ne-au stat la dispozițiune și preste <sup>1</sup>/<sub>4</sub> de oră ne-am aflat la quartirul nostru în mănăstirea călugărițelor numite „San-Giuseppe,” (S. Iosif) aprōpe de riul Tibru, ce împarte Roma în 2 părți, lângă un pod măreț pre care trece totă lumea, ce cercetază Roma. În locul acesta stam demineta între orele 7 și 8, până ne adunam, și ne păscam ochii asupra tinerilor clericici adunați aici din totă lumea, căci pre aci treceau tot rënduri cum vineau din instituttele lor numite *colegii* și mergeau la prelegeri la universitate (școlile înalte). Sunt vre-o 30 de colegii de aceste, unde fie-care cleric capătă hrană și îmbrăcăminte, ca și cum capătă clericii noștri din Blaj și Gherla, înse a fie-căruia îmbrăcăminte se deosebește de aceluialalt așa, încât de pre port îi poți cunoște, care de ce colegiu se ține. Toate națiunile își au colegiele lor; numai noi *Români* nu avem pre al nostru, deși noi ar trebui să fim cei din tâiu, căci între

## FOIȚA RĂVAȘULUI.

### Imn religios.

Lumină strălucită a minții omenești,  
 Pre Tine te adoră puterile din lume,  
 Spre Tine se întornă întreaga omenime,  
 Și mi și mi se nchină la numele Tău sfânt  
 Natura î-ți înalță cântări de preamărire:  
 „Mărire Ție Dōmne în cer și pre pământ.”

Trecutul și prezentul se'nchin în fața Ta,  
 Cu umbrele gigantice, cu faptele mărețe  
 Și cele patru vânturi sëlbatice, răslefe  
 Ce urlă, tot pământul și ceru 'ntunecând  
 Din patru părți a lumii Te laudă pre Tine:  
 „Mărire Ție Dōmne în cer și pe pământ.”

Când negrul întunerec și chaosul etern,  
 Le nveluie pe toate în négra vecnicie,  
 Atunci a Ta mărirea demândă să re'nvie  
 Ființele ascunse sub vecinicul veșmânt  
 Și 'nveci să Te mărescă cu imnuri de mărire:  
 „Mărire Ție Dōmne în cer și pre pământ.”

Și când blăstămul morții pre lume pustia,  
 Atunci Tu ca un sōre adus'ai măntuire  
 La lumea cufundată în orbă rătăcire;  
 Vărsat'ai pentru omen și sângele tău sfânt,  
 Din patru părți a lumii te'nalță creatura:  
 „Mărire Ție Dōmne, în cer și pre pământ.”

Blaj, Aprilie 1903.

Virgil.

## Badea Tóder dela noi.

Ați vrea pōte se cunoșteți pe badea Tóder ăsta dela noi? Mai ușor și tot odată mai plăcut lucru ca asta, nici că se pōte. E dōr' vecinul meu și prietinel meu drag și dulce. Și s'ar putea ore, ca badea Tóder se nu-ți fie drag și prietin, el omul cel mai cu carte și mai procopsit din sat după popă și dascăl.

Când dai în vorbă cu el, nu te mai poți desbăra, și de ar ținea zile întregi și tot îl ascuți, că Dōmne! cu tîlc mai știe vorbi omul acela și-apoi tot vorbe pe ales și la loc; și de mi-ți crede, cum spune, n'a fost în școli înalte la Blaj ori la Brașov, că-i bătrân badea Tóder, și pe vremile acelea nu era car de foc, făr' bătut de ploii și de ninșore, trăpăda-i zile întregi, și erau mari de tot cheltuelile și-apoi și școlile mai rari, mai ales cele românești. De Sibiu nu mai pomenesc, că nu știe nici măcar o bōmbă unгурescă, ér' săsește ce a mai prins pe neașteptate dela Sași, că-'s dintr'-un sat cu el. Și-apoi încă una la mână: școla asta frumōsă de acum cu chipuri feliurite, cu toate dihăniile, cu table scrise cu tot felul de litere și cu o mapă cât pe colo, acățate toate pe pāreți; pe atunci de toate nu era nici pomană. „Învățam, — așa spunea badea Tóder, — la popa ăl bătrân, — Dzeu să-l icte! — cât ținea postul Crăciunului și-i plăteam fește-care în totă Sâmbătă trii ouș și o blană de lemn pentru încălzit. Era puținică simbric, dragul moșului, dar zēu, că și noi puțin spor mai făceam. Aveam nește cărți afumate, cam rōse de șōreci și cu buchile șterse de jumătate și-apoi scrisōrea încă era poznită, ziceai de acolo câte un „ipacoi,” câte un „az și

buche” și la urmă nu te alegeai cu nimic, că limba care era scrisă în cărțile elea, nu aduce nici pe departe cu limba noastră. Ne trudeam noi și ne trudeam, nu-i vorba, rēu că la Crăciun trebuia se cetim Apostolu, și în cetit pe noi ne întrecea și măgarul ceteș. Așa gândesc, că ști cum cetia, ți-am spus dōr' în vara trecută.”

Așa învățase badea Tóder sau mai bine zis a vrut se învețe, că nu s'a ales, cum spune, cu nimic. Dar omul harnic totdeauna face ispravă, numai nevoiașul se înecă pe uscat. Om harnic și de omenie era badea Tóder; s'a pus cu sirguintă la lucru, când avea numai vreme slovenia (silabisă) mereu la o epistolie moștenită. Avea el și alte cărți, dar nu erau scrise așa la înțeles, mai erau svêrlite unele litere și pe de asupra vorbelor, și era cam greu se le așezi tocmai unde trebuia. Dar' cu epistolia mergea mai ușor, că o auzise mai de multe-ori și o știa mai de rost.

Cu epistolia a început badea Tóder, cu trudă grea, și-acum dă-i ori-ce carte cu litere bisericesti și când își pune ochelarii își cetește ca pe strună. Tot din sirguinta lui a învățat și alfabetul civil și-apoi cu ușurință cel latin, cel strămoșesc. Știe badea Tóder nu numai ceti, că-i place foarte se cetescă gazete, ca se știe și el, ce se întâmplă în lumea largă. Un necaz numai, că lucruri bisecești și creștinești nu se prea scriu și lui estea (acestea) i-ar plăcă mai tare. Știe badea Tóder și scrie, că-și place totdeauna să se iscalască el cu mâna lui și ride, când vede de cei mai tinéri, punându-și, cum zice el, laba. Îmi zicea cu necaz, când vedea așa ceva: „Auzi Iōne dragă, se fie copilul meu i-ași suci gâtul, că umblă la iscolă atăția ani, se trudește dascălul cu el și se trudes





Sz. 13696

1903. tkvi.

## Arverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Havasi István végrehajthatónak Oltyán István végrehajtást szenvedő elleni 83 kor. 55 fill. tőke követelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a kolozsvár vidéki kir. járásbíróság területén levő Boos községben és határában fekvő és

a) a boosi 63 sz. tjkvben végrehajtást szenvedő nevén álló A + 1 r. 268. hrszámú ingatlanra 288 kor., A + 2. rend 435 hrszámú ingatlanra 120 kor., A + 3. rend 672, 673 hrszámú ingatlanra 184 kor., A + 4. r. 835. hrszámú ingatlanra 343 kor., A + 5. 1159. hrszámú ingatlanra 98 kor., A + 6. rendszám alatt felvett közös legelőből 1 hold 1255. 7 öl terület jutalékra 138 korona becsértékben;

b) a boosi 64. sz. tjkvben végrehajtást szenvedő és Pap Tódorné szül. Oltyán Anna, Kontrás Juon, Kontrás Dotyicza férj. Muresán Juonné, Oltyán Juonásné a Melintye szül. Mokán Dotyicza, Pap Juonásné lui Jákob szül. Mokán Todorika és Szamosfalván Zsuzsa férj. Kreesun Zachariáné, nevén álló A + 1. r. 224, 225 hrszámú egész házastelekre a végrehajtási törvény 156 §. alkalmazásával 473 kor., ugyanazok nevén álló A + 3. rend 461 hrszámú egész ingatlanra ugyanazon §. alkalmazásával 190 kor., ugyanazok nevén álló A + 5. r. 893. hrszámú egész ingatlanra ugyanazon §. alkalmazásával, de a B. 20 alatt bekebelezett szolgalmi jog fentartásával, 251 kor., ugyanazok nevén álló A + 7. rend. 917a hrszámú egész ingatlanra ugyanezen §. alkalmazásával 62 kor., ugyanazok nevén álló A + 8. r. 1199. hrszámú egész ingatlanra ugyanazon §. alkalmazásával 110 korona, az A + 2 r. 359 hrszámú ingatlanból végrehajtást szenvedőt B. 13. szerint megillető egyötöd rész jutalékra 110 kor., az A + 6 rend. 915, 916, 917. hrszámú ingatlanból végrehajtást szenvedőt B. 13. szerint megillető egyötöd rész jutalékra 156 kor., az A + 9. rendsz. a. felvett közös legelőből végrehajtást szenvedőt megillető B. 13. alatti egyötöd rész jutalékra 71 kor., becsértékben;

c) a boosi 469. sz. tjkvben végrehajtást szenvedő és Moldován Jákob, Oltyán Juonásné a Melintye szül. Mokán Dotyicza, Oltyán Anna férj. Pap Tódorné, Kontrás Juon, Kontrás Dotyicza férj. Muresán Juonné társulajdonosok nevén álló A + 1. r. 578, 579. hrszámú egész ingatlanra a végrehajtási törvény 156 §. alkalmazásával 294 korona becsértékben, mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi június hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor Boos községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át bánatpénzül készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság

Kolozsvárt 1903. évi február 1-én.

Dr. Hofman  
kir. törvényszéki albiró.

## Castelul din Carpați

Roman din viața poporului românesc  
din Ardeal, de

Jules Verne.

Tradus din franțosește de  
Victor Onișor.

Carte împodobită cu mulțime de chipuri frumoase.

Se poate căpeta pentru 1 coronă 60 fil.  
și 10 fil. porto postal, dela

Administrația Révașului

Cluj, Jókai u. 6.

## „ECONOMUL“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚIUNI

Centrală în Cluj (casa proprie)  
strada Vesselényi-Miklós-utca 26.

Filială în Gherla (Szamosújvár)  
strada Viz-utca.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social in 2000 acțiuni K.	200,000.—.
„ Fonduri de rezervă . . . . .	130,773.—.
„ Fonduri culturale și de binefacere „	8.900.—.
„ Depuneră spre fructificare . . . . .	1.003,211.—.

Primesce depuneră spre fructificare dela privați cu 5% -te și dela corporațiunii culturale sau filantropice cu 5 1/2 % -te;

Escomptează cambii cu cel puțin două subscrieri;

Dă imprumuturi pe cambii cu acoperire hipotecară cu 7% și 8% -te;

Acordă imprumuturi de Cont-curent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă cu 6% și 7% -te;

Efectuesce tot felul de operațiuni de bancă.

Adresa: „ECONOMUL“ Kolozsvár.

*Dirrecțiunea.*

5, 7—50.

## „THE STANDARD“

fundată în anul 1825.

Efectuește  
asigurări de viață  
pe lângă condițiunii foarte favorabile.

Incaso anual

Coróne:

32,000.000.—

Dividende solvite

Coróne:

170,000.000.—

Avere proprie

Coróne:

260,000.000.—

Despăgubiri de viață

Coróne:

520,000.000.—

Agentura generală pentru  
Transilvania:  
Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.  
Filială pentru Ungaria:  
Budapesta, strada Kossuth-Lajos  
nr. 4. în palatul Standard.  
(Casa proprie).  
Centrala generală:  
Edimburg (Anglia.) 17, 1—

## AGENTURA GENERALĂ

DIN CLUJ A BĂNCII DE ASIGURARE

„TRANSSYLVANIA“

primește și efectuește oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murës-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmár, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și exploziunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obișnuite, anume: capitale pentru casuri de mörte, pe viață, de zestre, rente etc.

**ASIGURĂRI POPORALE** fără cercetare medicală până la 1200 coróne.

Asigurări pe cheltuielile imormintării, contra grindinei, sămăntură de tot felul, nutrețuri etc.

„TRANSSYLVANIA“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619 84 fil., iar pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162 98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10 2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țeră de la

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, piața „Emke-tér“ Nr. 16.

precum și de la agenturile locale și cercuale din comunele mai mari.

10, (5—40)